

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9Csp/93/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718201427
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2718201427.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudcom Mgr. Petrom Gučkom v právnej veci žalobkyne: Q. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom X., C. O. Q. XXXX/X, právne zastúpená: JUDr. Ján Pekar, advokát so sídlom Skalica, Potočná 191/39, proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., IČO: 31 383 408, so sídlom Bratislava, Karadžičova 17, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, o zaplatenie 8.000,- € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 8.000,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 8.000,- € od 4.2.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanému.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 1.10.2018 domáha, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť sumu 6.000,- € s príslušenstvom, a to z titulu poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a jej zosnulým manželom H. P. na jednej strane a žalovaným dňa 25.11.2010. Žalobu odôvodnila tým, že zo strany žalovaného nebol dôvod na zníženie poistného plnenia, pretože jej zosnulý manžel odpovedal pravdivo na všetky otázky uvedené v dotazníku, ktorý bol súčasťou poistnej zmluvy. Súd zistil, že žalobkyňa podala na tunajšom súde dňa 1.10.2018 ďalšiu žalobu (vec vedená pod sp. zn. 3Csp/81/2018), ktorou sa domáha, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť sumu 2.000,- € s príslušenstvom, z titulu poistnej zmluvy uzatvorenej medzi ňou a jej zosnulým manželom na jednej strane a žalovaným dňa 8.12.2009, a to z tých istých dôvodov ako vo veci vedenej pod sp. zn. 9Csp/93/2018. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie vedené pod sp. zn. 9Csp/93/2018 sa na tunajšom súde začalo skôr, pričom konania skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých strán, súd v záujme hospodárnosti konania podľa § 166 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spojil prebiehajúce konania na spoločné konanie.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom svedka P. F. H., písomnými vyjadreniami žalovaného, replikami žalobkyne, duplikou žalovaného, návrhmi na uzavretie poistnej zmluvy zo dňa 25.11.2010 a zo dňa 8.12.2009, poistkami č. 382971/1 zo dňa 7.1.2011 a č. 339773/1 zo dňa 28.12.2009, dotazníkmi o zdravotnom stave poisteného zo dňa 25.11.2010 a zo dňa 8.12.2009, doplneniami údajov k úrazovým poistným rizikám, súhlasmi s poskytnutím informácií o zdravotnom stave, oznámeniami o poistnom plnení zo dňa 19.1.2015, vyjadrením k reklamácií zo dňa 14.4.2015, vyjadrením žalovaného k odvolaniu zo dňa 13.10.2017, všeobecnými poistnými podmienkami, žiadosťami žalobkyne zo dňa 6.2.2018, odpoveďou žalovaného zo dňa 13.4.2018, lekárskou správou P. F. H. zo dňa 7.10.2009, potvrdením P. F. H. zo dňa 10.12.2014, lekárske správy o zdravotnom stave manžela žalobkyne, výpisom z účtu žalobkyne, žiadosťou žalobkyne o vyplatenie poistného plnenia, úmrtným listom manžela žalobkyne, listom o prehliadke mŕtveho, výpisom z obchodného registra žalovaného a zistil tento stav veci:

3. Z návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy zo dňa 25.11.2010 a z poisťky č. 382971/1 zo dňa 7.1.2011 vyplýva, že žalobkyňa a jej manžel H. P. na jednej strane ako poistení a žalovaní na druhej strane uzatvorili poisťnú zmluvu (ďalej len Zmluva 1) so začiatkom poistenia dňa 1.12.2010 a poisťnou dobou 34 rokov, v zmysle ktorej bolo okrem iného dojednané poistenie manžela žalobkyne pre prípad smrti s poisťnou sumou 30.000,- €, pričom ako oprávnená osoba bola v prípade smrti druhého poisteného (t.j. H. P.) uvedená žalobkyňa. Z návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy zo dňa 8.12.2009 a z poisťky č. 339773/1 zo dňa 28.12.2009 vyplýva, že žalobkyňa a jej manžel H. P. na jednej strane ako poistení a žalovaní na druhej strane uzatvorili poisťnú zmluvu (ďalej len Zmluva 2) so začiatkom poistenia dňa 1.12.2009 a poisťnou dobou 34 rokov, v zmysle ktorej bolo okrem iného dojednané poistenie manžela žalobkyne pre prípad smrti s poisťnou sumou 10.000,- €, pričom ako oprávnená osoba bola v prípade smrti poistníka (t.j. H. P.) uvedená žalobkyňa. Dňa 1.10.2014 manžel žalobkyne zomrel, pričom prvotnou príčinou smrti bolo úmyselné samopoškodenie obesením, ako to vyplýva z listu o prehliadke mŕtveho. Žalobkyňa dňa 6.10.2014 požiadala žalovaného o vyplatenie poisťných plnení z predmetných poisťných zmlúv. Žalovaný listom zo dňa 19.1.2015 oznámil žalobkyňi, že z dôvodu zamlčania podstatných informácií v dotazníkoch o zdravotnom stave poisteného (ďalej len dotazníky) zosnulým manželom žalobkyne (a porušením tak povinnosti vyplývajúcej z § 793 Občianskeho zákonníka) podľa § 798 Občianskeho zákonníka znížil výplacnú sumu poisťného plnenia v prípade smrti o 20 % (t.j. v prípade Zmluvy 1 o sumu 6.000,- €, resp. v prípade Zmluvy 2 o sumu 2.000,- €). Vo svojich neskorších písomných vyjadreniach žalovaný upresnil, že k zníženiu poisťného plnenia došlo z dôvodu, že poistený zosnulý manžel žalobkyne v dotazníkoch o zdravotnom stave neuviedol, že dňa 7.10.2009 bol na vyšetrení u psychiatra s diagnózou reakcia na stres a kde mu zároveň bola odporučená podporná psychoterapia.

4. Z dotazníkov manžela žalobkyne H. P. zo dňa 25.11.2010 a zo dňa 8.12.2009 mal súd preukázané, že na otázky uvedené pod bodom 6.5 (t.j. či poistený mal alebo má choroby alebo ťažkosti mozgu, nervov alebo duševné ochorenia, napr. depresie, duševné poruchy, pokusy o samovraždu, záchvaty ochrnutia, mŕtvicu) manžel žalobkyne zhodne v oboch dotazníkoch odpovedal „nie“ a na otázky uvedené pod bodom 7.7 (t.j. či poistený mal alebo má iné ochorenia, poškodenie zdravia alebo telesné chyby, ktoré v dotazníku nie sú, a ak áno, ktoré) manžel žalobkyne zhodne v oboch dotazníkoch odpovedal „nie“.

5. Z písomných vyjadrení žalovaného zo dňa 29.10.2018 (zo spisu sp. zn. 9Csp/93/2018) ako aj zo dňa 20.2.2019 (zo spisu sp. zn. 3Csp/81/2018) vyplýva, že s nárokom žalobkyne nesúhlasí a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na to, že manžel žalobkyne ako poistený z predmetných poisťných zmlúv poisťovateľovi (žalovanému) zamlčal, že dňa 7.10.2009 bol na psychiatrickom vyšetrení, kde mu bola diagnostikovaná „reakcia na stres“ a bola mu odporučená podporná psychoterapia a nemožno tak súhlasiť s tvrdením žalobkyne, že uvedená skutočnosť bola pre posúdenie rizika pri uzatváraní poisťných zmlúv irelevantná. Poistený totiž v čase uzatvárania poisťných zmlúv preukázateľne trpel duševným ochorením. Na základe uvedených skutočností uviedol, že bol oprávnený znížiť sumu poisťného plnenia, a to v súlade s ustanovením § 798 Občianskeho zákonníka a čl. 17 ods. 4 Všeobecných poisťných podmienok. Zároveň z opatrnosti vzniesol námietku premlčania.

6. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že zosnulý manžel pracoval u zamestnávateľa G. X., pričom v období pred svojou smrťou mali v práci veľké zákazky a navyše sa nepohodol so svojím šéfom. Z uvedených dôvodov bol práceneschopný a na odporúčanie obvodného lekára išiel na vyšetrenie do psychiatrickej ambulancie. Psychiater P. F. H. mu oznámil, že nie je potrebné, aby sa liečil na psychiatrii. Žalobkyňa uviedla, že podľa jej názoru diagnóza reakcia na stres nie je ochorením. Doplnila, že od návštevy psychiatrickej ambulancie až po jeho úmrtie manžel fungoval normálne, jeho stav sa zhoršil až ku koncu tohto obdobia, keď ich manželstvo smerovalo ku krachu. Tesne pred smrťou dostala síce od manžela vyhrážky v tom zmysle, že si niečo urobí, vnímala ich skôr ako demonštratívne, nie myslené vážne.

7. Z lekárskej správy P. F. H. zo dňa 7.10.2009 mal súd preukázané, že manžel žalobkyne H. P. bol vyšetrený na psychiatrickej ambulancii, kde mu bola diagnostikovaná diagnóza reakcia na stres F 43.0/ F 43.2 a bola mu odporučená podporná psychoterapia.

8. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia Zmlúv (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 104 Občianskeho zákonníka pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

10. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

12. Podľa § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka na uzavretie poistnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poistná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu.

13. Podľa § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto s poistiteľom uzaviera poistnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poistiteľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia.

14. Podľa § 797 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

15. Podľa § 798 Občianskeho zákonníka poistiteľ je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy primerane znížiť, ak na základe vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovede (§ 793) bolo určené nižšie poistné.

16. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že žaloby boli podané dôvodne. Súd mal preukázané, že predmetné Zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom manžel žalobkyne mal v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri uzatváraní a plnení Zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a z uvedeného dôvodu je na dané právne vzťahy potrebné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Z povahy spotrebiteľských zmlúv vyplýva, že nesmú obsahovať neprimerané podmienky, t. j. ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

17. Po preskúmaní Zmlúv súd dospel k záveru, že žalobkyňa a jej manžel H. P. uzatvorili poistné zmluvy okrem iného pre prípad smrti, smrťou manžela žalobkyne tak došlo k vzniku poistnej udalosti, na základe ktorej skutočnosti žalobkyňa požiadala žalovaného o poistné plnenie v zmysle uzavretých Zmlúv. Žalovaný však poistné plnenie v zmysle § 798 Občianskeho zákonníka a čl. 17 ods. 4 Všeobecných poistných podmienok primerane znížil o 20 % z dôvodu, že podľa jeho názoru manžel žalobkyne v dotazníkoch o svojom zdravotnom stave, ktoré boli súčasťou Zmlúv, uviedol nepravdivé a neúplné

odpovede (resp. zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave). Súd ale konštatuje, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by manžel žalobkyne pri dojednávaní predmetných Zmlúv vedome uviedol neúplné, resp. nepravdivé odpovede. Z výsluchu svedka P. F. H. totiž vyplynulo, že u zosnulého manžela žalobkyne nebola vyšetrením v jeho psychiatrickej ambulancii zistená žiadna duševná porucha, pričom upresnil, že diagnózu reakcia na stres nemožno považovať za duševnú chorobu v pravom slova zmysle, ale jedná sa o reakciu, ktorú bežne zažíva hociktorý človek. Zároveň dodal, že pri tejto diagnóze by sa vyšetrovaný nemal utvrdzovať v tom, že je chorý. Z uvedeného teda možno uzavrieť, že manžel žalobkyne pri uzatváraní predmetných Zmlúv v dotazníkovej časti neuviedol vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede. Súd vychádzal z výkladu ustanovenia § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj z judikatúry (rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 3Cdo/45/2003), podľa ktorých sa vyžaduje vedomosť dotazovanej osoby poskytujúcej údaje týkajúce sa dojednávaneho poistenia, že odpoveď nie je pravdivá alebo úplná. V danom prípade však uvedenú skutočnosť súd nemal preukázanú, pričom ju nepreukázal ani žalovaný. Žalovaný síce argumentoval, že rizikovým faktorom v danej veci bol už stav, v akom sa manžel žalobkyne v čase vyšetrenia nachádzal a výška poistného preto nezodpovedala riziku, ktoré na seba žalovaný zobral. Súd však odvolávajúc sa na svedeckú výpoveď svedka P. F. H. uvádza, že osobnosť zosnulého nevykazovala známky labilitu (každý človek môže reagovať podobným spôsobom) a teda nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, že by zdravotný stav manžela žalobkyne v čase vyšetrenia v zdravotníckom zariadení, ako ani v čase uzatvárania predmetných poistných zmlúv bol spôsobilý ovplyvniť výšku rizikového príspevku. Na základe uvedených skutočností súd žalobám vyhovel v celom rozsahu a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 8.000,- €. Zároveň jej priznal aj úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne z dlžnej sumy od 4.2.2015 (t.j. po uplynutí 15 dní od ukončenia šetrenia potrebného na zistenie rozsahu poistiteľa plniť; šetrenie poistnej udalosti bolo ukončené dňa 19.1.2015) do zaplatenia, nakoľko žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, a to v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

18. Súd nevyhovel návrhu žalovaného na poskytnutie lehoty na posúdenie odborných vyjadrení svedka P. F. H., a to vychádzajúc zo zásady hospodárnosti a efektívnosti konania, nakoľko podľa názoru súdu svedok potvrdil tvrdenia vyplývajúce z predložených dôkazov, ku ktorým sa mal žalovaný možnosť v priebehu konania vyjadriť, pričom sám namietal vykonanie tohto dôkazu (t.j. výsluchu svedka), keď podľa jeho názoru sa výsluchom nemali preukázať skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci. Na záver súd konštatuje, že nároky žalobkyne nie sú premlčané, nakoľko obe žaloby boli podané na súde dňa 1.10.2018, t.j. v posledný deň premlčacej doby. Poistná udalosť totiž nastala dňa 1.10.2014, pričom premlčacia doba začala v zmysle § 104 Občianskeho zákonníka v danom prípade plynúť dňa 1.10.2015 (t.j. v deň, ktorý sa svojím číselným označením zhoduje s číselným označením dňa, v ktorom došlo k poistnej udalosti) a uplynula by uplynutím dňa 1.10.2018.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobkyni priznal ich plnú náhradu voči žalovanému, nakoľko mala vo veci plný úspech. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z.. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).